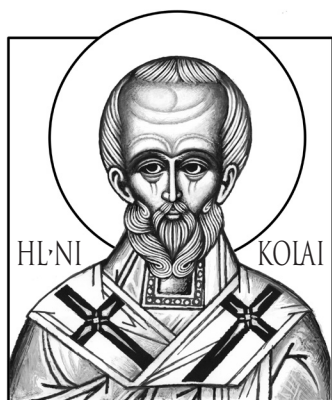

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

ORTODOKS FORUM KA

20. sept kl. 19:00
i klosteret i Hurdal

I ØSTERLED – MED VIKING-
SKIP OG HARDANGERFÆRING
PÅ RUSSISKE ELVER.

FOREDRAG AV IRINA
OG TORE FRIIS-OLSEN

*med bilder og fortellinger
fra flere turer langs elvene
gjennom «Gamle Russland».*

♦ ♦ ♦

Med referanse til de gamle
krønikene, bilder og fortel-
linger fra kirker og klostre,
bl.a. med henvisning til de
historiske forbindelsene
mellom Russland
og Skandinavia.

♦ ♦ ♦

kl. 18:00 Vesper i klosterkirken.

Enkel bevertning.
Gratis adgang.
Alle velkomne!

Nº 3
2018

VÅR FEIRING AV HL. SUNNIVA PÅ SELJA falt i år sammen med Den Norske Kirkes feiring av 950 år for opprettelsen av det første bispedømmet i Norge, nettopp på Selja. Dit var vi også invitert, og f. Johannes var eneste offisielle representant for Den ortodokse kirke. Til feiringen kom også Dronning Sonja, og hun ble møtt av Anna Karlsen, medlem av kirkeforeningen vår i Bergen, som stilte opp i sin vakre bunad fra Arkhangelsk, og overleverte en gave fra Menigheten vår til Dronningen som selv stilte i telemarksbunad.

Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ♦ facebook: <https://www.facebook.com/groups/HelligeNikolai/>
<http://www.ortodoks.com> ♦ postgironr.: 0532 1267426 ♦ IBAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
 Forstander: Arkimandritt Johannes ♦ mob.: 472 71 396 ♦ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org

ADRESSER & TELEFONNUMMER

hierodiakon: fader Serafim, mob. 952 40 546

leser: Ronald Worley

Korleder: Torhild Svele

Menighetsråd: f. Johannes (formann),
 f. Serafim, Torstein Theodor Tollefsen,
 Vera Piatrova, Ludmila Mobeck,
 Toska Struksnes, Ronald E. Worley.

Revisjonskommisjonen:

Inger-Johanne Nilssen,
 Torhild Svele og Svein E. Sandvold.

Medlemsavgift (frivillig): kr.500,-

Hellige Trifon Skita; mob.: 472 71 396

Hl. Trifon forlag og Tidsskriftene «Tabor»
 og «Ortodoks Røst», www.ortodoks.org
www.klosterprodukter.com
facebook.com/trifonkloster

KIRKEFORENINGER OG MENIGHETER:

*St. Georg i Neiden

St. Georgs ortodokse kapell i Neiden
 starost: Oiva Jarva

*Kirkeforeningen i Bergen

Gudstjenestested:
 St. Sunniva på Florida.
 Starost: Sturla Olsen, tlf.: 56 33 09 05
 konto: 5233.05.01006
 hjemmeside: www.ortodoksibergen.no

*Kristi Forklarelse i Rogaland

Starost: –
 / konto: 3265.11.10407
 Hl. Martyr Elisabeths kapell
 Adresse: Daleveien 3, Sandnes
 hjemmeside: <http://ortodoksstavanger.no/>

*Kristi Frembærelse i Tempelet i Bodo

Lonni Lepp, e-post: lonnilep@online.no
 Martinus Hauglid:
 e-post: martinus.hauglid@gmail.com

*Johnsegarden i Sogn og Fjordane

Inger Johanne Enger, 6977 Bygstad
 Leser: Asbjørn Olav Flåm, tlf. 57 71 69 00
 e-post: kboklade@online.no
 Hl. apost. Johannes Teologens kapell

Gravplass: Helgøya kirkegård

Det Ortodokse Kirkeakademiet i Oslo:

fader Johannes mob.: 472 71 396

NKR representant: fader Johannes

NTSF representant: f. Johannes

Forum for Ortodoks Kirkesang:

«De myrrabærende kvinners» forening:

Kontakt: Janette Khoury
 kontonr.: 2050 29 66945

Ikonmaler: Ove N. Svele, tlf. 22 63 06 09

e-post: ograsve@gmail.com

Nikolaifondet: gironr. 0540 0752704

Menighetsbladet: Redaktør f. Johannes

Teknisk/lay-out medarbeider: Ove N. Svele

Korrektur: Peter Svele

GUDSTJENESTER I OSLO, SANDNES, BERGEN OG HURDAL:

DEN GUDDOMMELIGE LITURGI ► søndager kl.11:00, ukedager kl.10:00.

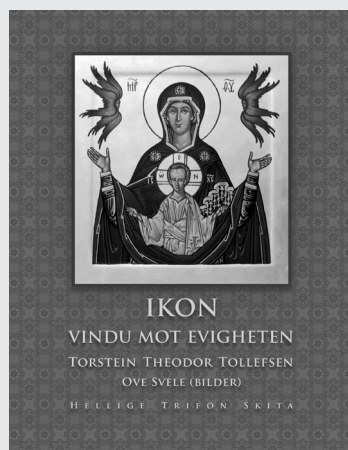
Liturgi på norsk 1. og 3. sønd. i mnd. / kirkeslavisk og norsk 2. og 4. sønd. i mnd.

<i>sivil dato</i>	<i>ukedag &</i>	Gudstjenestene er åpne for alle, men kun ortodokse troende kan ta del i Nattverden. Husk fasten og forberedelsesbønnene! Skal du ta del i Nattverden, må du komme i god tid til kirken.
2018	klokkeslett	
1. sept.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes
2. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi etterfest for Guds Moders Hensovnelse
9. sept.	sønd. –	Ingen liturgi. – Pilegrimstur til Serbia.
15. sept.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen
16. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi
21. sept.	fred. kl. 10:00	Liturgi for JOMFRU MARIAS FØDSEL.
23. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Sønd. før Korsopphøyelsen.
27. sept.	torsd. kl. 10:00	Liturgi. DET HELLIGE KORSETTS OPPHØYELSE.
29. sept.	lörd. kl. 10:00	Liturgi på klosteret i Hurdal
30. sept.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Søndag etter Korsopphøyelsen.
6. okt.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes.
7. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi
13. okt.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen
14. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi for GUDS MODERS BESKYTTELSE OG FORBØNN (POKROV)
21. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi Fedrene på 7. økumeniske konsilet år 787 i Nikea.
27. okt.	lörd. kl. 10:00	Liturgi på klosteret i Hurdal
28. okt.	sønd. kl. 11:00	Liturgi
3. nov.	sønd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes
4. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. GUDS MODERS IKON AV KAZAN.
10. nov.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen.
11. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi
18. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi
24. nov.	lörd. kl. 10:00	Liturgi på klosteret i Hurdal
25. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi

EN ORTODOKS KRISTEN kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke, og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønneboken, tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene, lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i kirkens gudstjenester så ofte som mulig.

Воскресенье — это день Господень, приходите в церковь!

SØNDAG ER HERRENS DAG, GÅ I KIRKEN!

☛ NY BOK! ☛

IKON VINDU MOT EVIGHETEN

TORSTEIN THEODOR

TOLLEFSEN

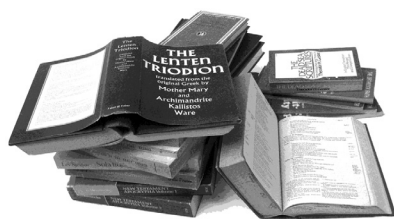
OVE SVELE (BILDER)

☛ 152 sider, illustrert ☛

Kr.250,- pluss porto Kr.36,-

bestilles ved å betale inn til Hl.Trifon Kloster

2090 Hurdal – til konto nr.: 2050 09 11884

BØKER OG HEFTER TIL SALGS I KIRKEN:

- *Tito Colliander: Gresk-ortodoks tro og livssyn; 54 sider, kr.50,-
- *Erkebiskop Paavali: Vår tro; 88 sider, kr.150,-
- *Hl. Serafim av Sarov; 108 sider, kr.150,-
- *Epifanij den vise: Hl.Sergej frå Radonesh 48 sider, illustrert. kr.50,-
- *Stavropoulos: Detakere i guddommelig natur / Ortodoks lære om frelsen; 88 sider, kr.130,-
- *Ortodokse Røster i Nord I – en antologi ved f.Johannes red.); 155 sider, ill. kr.220,-
- *Den ortodokse kirkes guddommelige liturgier Faste og variable tekster til de tre liturgier; 208 s., innb. ill.; kr.298,-
- *Roma og Konstantinopel. En økumenisk konfrontasjon; 40 sider, kr.50,-
- *Ortodokse Røster i Nord II – en antologi ved f.Johannes red.); 111 sider, ill. kr.150,-
- *En munk fra Østkirken: Om Liturgien. kr.50,-
- *Filokalia v/ f.Johannes; 189 sider, kr.200,-
- *Tjetverikov: Optinaklosteret. kr.170,-
- *Ortodoks bønnebok f.Johannes (overs. ect.); 192 sider, kr.248,-
- *Hl. Trifon av Petsjenga; 104 sider, ill. kr.150,-
- *Gudstjenester, sakramenter og skikker i Den ortodokse kirke, 32 sider, kr. 40,-

VI ER ALLE BYSANTINERE.

av Per Olav Reinton

I Klassekampen 27. mars skriver Bente Thoresen: «Jeg har lest at kvinner har et bysantinsk forhold til hverandre, men forstår ikke hva det betyr.» Jeg vet hva det betyr – og det går fram av sammenhengen: Det betyr at jenter er intrigante og sjofle mot hverandre.

Når jeg nå vil overbevise dere som leser Klassekampen om at vi alle er bysantinere, så er det likevel godt ment.

På en poesifestival i Ulvik i Hardanger for noen år siden ble jeg lett adspredt stående ved den fire meter høye bautaen til minne om Olav H. Hauge på Brakanes. Meislet inn på baksiden leser jeg et dikt som begynner slik:

*Du kunde godt venda heim
Ingen jorsalfar hadde lenger veg*

Diktet heter «Ogmund rid heim». Hvorfor har dikteren valgt å meisle inn dette diktet til sitt minne?

Knut Olav Åmås forteller i biografien om Hauge at dikteren en dag rodde ute på fjorden sammen med en annen harding som klagde over at det ikke hadde vært diktere i Hardanger. «Hardingar er berre opptatt av penger,» hadde han sagt, og det hadde han faktisk skrevet i Gula Tidend også.

Men Hauge protesterte i dagboka si:

*Hardingane har like store utsyn i
bygdene som bygdefolk flest, og kjem
dei upp på nutar og vidd, ser dei like
langt som nokon.*

I dagbøkene hans står det:

«Vagar var den fyrste diktar i fjorden, og hittil den beste. Ogmund frå Spånheim og Vagar. – two har me. Kven er den tredje?»

Det var enkelt å gjette seg til den tredje. «Den tredje» hadde Henry David Thoreau som favorittfilosof, og følgende yndlingssitat: *Thank fortune we are not rooted to the soil, and here is not all the world* – Takk skjebne for at vi ikke har grodd fast i jorda, den store verden er ikke her.

Jeg fant Ogmund i Håkon Håkonsons saga. Han var en pelsjeger hadde reist fra Nordishavet via Kaspiahavet.

*Stengd av drivis i Kvitehavet
Lange var elvane i Russland*

Konstantinopel var et sted for livlig pelshandel, men i begynnelsen av 1200-tallet var mange nordmenn, som Ogmund, på vei over Ungarns sletter mot hjemlandet. Metropolen Konstantinopel ble ødelagt av det fjerde korstoget i 1204, anført av Venezia. Bysants ble frarøvet nesten alt av verdi, omdømmet ødelagt og minnet fortrent. Men ikke hos Olav H. Hauge, som kjente seg igjen i Ogmunds drøm.

Konstantinopel var nordmenns Soria Moria i tre hundre år. De første avtalene ble gjort i 911, med Jaroslav i Kiev. Leiesoldatene hans fra Norden skulle også tjene den bysantinske keiseren, og mange reiste over til Konstantinopel og

forts. neste side ►

tok seg en sommerjobb som pirater på Middelhavet og leiesoldater i Bulgaria. Senere oppholdt nordmenn seg i årevis i Bysants som handelsmenn og elitesoldater rundt keiseren. Mest kjent er Harald Hardråde, som var der i sju år. Men flere flyttet dit og ble der, som Sigurd Jorsalfares datter Kristina med mann og barn.

I dag lever vi fortsatt med minner fra denne tiden uten at vi vedkjenner oss det, minner i hverdag og fest, i språket vi bruker, i metaforer vi anvender, i musikken, i akademien, i vår kirke og i vår tro. Det finnes en mengde gammelgreske affikser i det norske språk. Et eksempel er forstavelen «dia» som i diadem og diabetes, begge deler kjent fra bysantinsk tid. Kanskje kom også ordet diaré inn i språket som et resultat av kontakten med Bysants? Dia betyr «tvers igjennom».

Bibliotek, gymnastikk, klinikk, klima, monark, musikk, mosaikk, nomade, podagra, politikk, pornografi, er fra gammelgresk, og det er ikke lett å se sammenhengen mellom pedagogikk og pedofili hvis vi ikke er klar over ordenes opphav. Det gammelgreske ordet «kudos», dukker stadig opp på internett for å uttrykke anerkjennelse.

En mengde ord har sin opprinnelse i bysantinsk historie, men har endret betydning. «Anekdote» var opprinnelig navnet på et krast kampskrift mot keiser Justinian, og det greske ordet «idiot» endret betydning i opplysningstiden fra «alminnelig» til «dum». Det er godt å vite at vi holder på det gammelgreske til hverdags uansett hvor mye vi omkalfatrer samfunnet.

Vi omkalfatrer dagligstua, sjefen omkalfatrer arbeidsplassen, statsministeren omkalfatrer regjeringen. Dette greske ordet brukes både i nordiske og latinske språk i betydningen «omveltning». Da Harald Hardråde var i Konstantinopel var det opprør mot en kalfatrer som prøvde å bli keiser. En kalfatrer er en mann som gjør skip sjøklare.

Vi bruker gammelgresk i ord knyttet til viktige samfunnsinstitusjoner: prest betyr landsbyens eldste, biskop betyr tilsynsmann, engel betyr budbringer. Djevelen – som betyr bakvasker – er bysantinsk, i hvert fall språklig sett, selv om det er det samme ordet på norrønt.

Den *nikeisk-konstantinopeleiske* trosbekjennelsen fra 325 er fortsatt grunnlaget for mer enn to milliarder kristne, og gjentas over hele den kristne verden på helligdager, i dag som i Bysants den gangen – her i sin forenklete apostoliske form: *Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne sønn, unnfanget ved Den Hellige Ånd, født av Jomfru Maria*. Det var formelen som løste en teologisk konflikt om Jesu dobbeltnatur og Den Hellige Ånd i kirkemøtet i Nikea og siden er blitt stående som grunnsteinen i den kristne tro.

Før kristendommen ble statsreligion, feiret Konstantin vintersolverv og den uovervinnelige sol – *sol invictus*. I følge den tids kalender var det 24/25 desember. Det ble Jesu fødselsdag. Senere ble kalenderen endret, men Jesu fødselsdag ble beholdt. Og julaften feires i dag som en bysantinsk aften med sang og mye mat.

Romerretten ble til i Konstantinopel, i det nye bysantinske og gresk-

talende Roma Nova, under keiser Justinian mellom årene 529 og 534, og slik ble gresk det juridiske og religiøse språket i Europa. Det ble brakt til Norge med baron Audun Hestakorn, som hadde studert romerrett i Bologna, og videre gjennom lovarbeidet i Bergen ble Magnus Lagabøtes landslov et forbilde i Europa. Landsloven var viktig fordi de gamle tingrettene på torget kunne bli ganske vilkårlige, uten henvisninger til lovens bokstav. Nå ble kongen styret som lovens håndhever, og det ble mulig å bygge opp det juridiske grunnlaget for en nasjonalstat.

I Konstantinopel var Hippodromen den offentlige arena. Der var det to hoved-fraksjoner. Den ene ble kalt «de grønne», de andre «de blå». Som regel sto de på hver sin side, men når de slo seg sammen, var keiseren i trøbbel. Noen kaller Bysants for et republikansk keiserdømme, for folkemeningen betydde mye i krisetider. Forestillingen om de grønne og de blå i politiken, lever vi lykkelig med i dag.

Keiseren var det åndelige overhodet, og hæren hadde siden Konstantins tid en skytshelgen. Det var den palestinske soldaten Georg, som ble henrettet fordi han nektet å bøye seg for hedenske ritualer, og ble St. Georg. Med årene er han blitt en skytshelgen for mange.

Han er nasjonal-helgen både i England og Russland, skytsengel i Venezia, Portugal. Hellas, Katalonia og mange andre land og riker. Landet Georgia i Kaukasus er oppkalt etter ham slik delstaten Georgia i USA også er. Han er et håp for spedalske, et forbilde for våpensmeder og bønder,

forts. neste side ►

KJÆRE VENNER OG TILHØRIGE I KIRKEFORENINGEN VÅR I BERGEN TIL ÆRE FOR HELLIGE SUNNIVA AV SELJA

VI HAR OPPLEVD RYSTENDE og utrolige angrep på vår virksomhet i Bergensområdet. Og det er svik og bakholdsangrep fra folk vi har hjulpet på mange vis og som i det avgjørende momentet, vender seg mot oss og bruker første anledning til å dolke oss i ryggen. Men vi kan glede oss over at kirkeforeningens medlemmer står sammen og samlet i solidaritet med menigheten, og det takker vi både Gud og dere for! I 25 år har vi hatt vår virksomhet i Bergen til glede for alle de involverte, vi har stilt opp for hverandre og vist samhold. Slik er det også nå i denne prøvelsens stund! Og vi gir

oss ikke: Ifølge vår menighets statutter har vi full rett og myndighet til vår virksomhet, og alle våre biskoper inntil den nåværende, har støttet oss i det. Og slik vil det fortsette, uansett!!!!

forts. neste side ►

► *forts. fra side 4 (Vi er alle bysantinere)*
en nedkjemper av pest og syfilis, en helt for kunstnere og vandringsmenn, en titular-helgen for kirker og religiøse ordener, og et forbilde for jenter og gutter i Speidern. Han viste seg ved et slag i Antiokia i 1098 og fikk æren for seieren over sarasenerne. Rikard Løvehjerte gjorde St. Georg til beskytter for seg og sine korsfarere, og St. Georg-ordenen – Hosebåndsordenen som den er blitt kalt – er den av alle Europas ordner som rager høyest. Den bysantinske soldathelgenen er akseptert av vestlige og østlige kirker, så velkoptiske som syriske – og i islam.

Like kjent er Santa Claus som nikker til oss i alle varehusene verden over. Det er Nikolas, biskop i Myra, som var med konsilet i Nikea i 325. Han er kjent for en fortelling fra denne tiden, da han kastet gaver gjennom pipa til en fattig familie som hadde skalket dører og vinduer for at ingen skulle se deres elendighet. Verden over henger barn opp strømper på julaften i håp om at det skal falle gaver ned til dem også.

Så hvordan kan en slik kultur oppstå som et skjellsord i språket vårt?

Det er Venezia som er skurken. Venetianerne holdt til på noen øyer på den italienske kysten, uten jord eller militære styrker, men de hadde båter. De var et handelsfolk. De var blitt kastet ut av handelsmetropolen Konstantinopel, og fikk det fjerde korstoget med på at byen måtte ødelegges fordi paven ville det. Venezia hadde flåten, og parolen var at grekerne måtte nedkjempes som korsfarernes fiender fordi de var verre enn jødene – som egentlig var korsfarernes mål.

Konflikter som skyldes at våre sinn og verdener er forskjellige blir til spørsmål om moral, og fører til beskyldninger som er opplagt urimelige. Det skjer når ens egen oppførsel gjør en selv sårbar. Da får konflikter en emosjonell karakter for at egne handlinger skal virke legitime og rettferdige, og den andre skal få urett – selv om det saklig sett er helt på jordet

I 1204 ble oppfatningen om Vestens overlegenhet skapt – og konsekvensene vet vi mye om. Bysantinsk kultur ble siden svartmalt gjennom århundrer. Historiografi-

en, historiefagets historie, har et spent forhold til Bysants. Edward Gibbon, med sitt innflytelsesrike «Romerrikets vekst og fall», skriver om åtte hundre års forfall: «Innbyggerne i Det Bysantinske Rike, som vanærer både det greske og det romerske som de har tilrøvet seg...»

Synd at dette tusenårsriket ble glemt, ikke minst for Norge, som ble til en nasjonalstat i tiden med Konstantinopel som sin metropol. Vi har ikke fått vite hva Bysants har betydd for at Norge kunne oppleve sin storhetstid på 1200-1300 tallet, en nasjon som virkelig telte i internasjonal sammenheng. Norske historikere har ikke sett hvordan Bysants har påvirket statsdannelsen, språket, rettsvesenet, og kulturen i fest og hverdag.

Synd. Vi går alle med en kunnskap og kompetanse som vi ikke vedkjenner oss, nemlig: vi er alle bysantinere.

Dette er en kortversjon av et foredrag i Konstantinopel Universitet den 11.april i år. Forfatteren har skrevet boka «Bysantineren. En reise i sporene etter Eirik kongssønn.» ■

Alle fotografier er fra kirken i Sandnes

Men, vi skal ikke hefte oss opp i dette negative, vi skal vise dem som ønsker å ødelegge det vi har bygget opp, at vi kommer til å bygge videre på det fundamentet som vi alle har bidratt til å legge. Og vi skal vise våre uvenner at det er de som kommer til å tape på sine ugjerninger.

For lenge siden opprettet vi en egen konto for fremtidig kirkebygg i Bergen. Den skal vi nå aktivere igjen! Vi skal fortsette å samle inn midler til en egen kirkebygging i Bergen. Kontoen vår – nr. 2050.26.40640 inneholder pr. dags dato 211.000 kr. Det er kanskje ikke så mye, men det er faktisk en god del mer enn ingenting.

Vi skal være realistiske... og se til hva vi har gjort i Sandnes. Der hadde vi for noen år siden en tilsvarende sum oppspart. Vi henvendte oss til banken og fikk lån, slik at vi kunne kjøpe en eiendom midt i Sandnes sentrum. Eiendommen hadde bolighus og annekse, samt romslig hage. Annekset var i dårlig forfatning, og vi fikk tillatelse til å rive det og bygge opp igjen på samme sted, og det ble vår kirke der! Vi grov ut tomten, fundamenterte og reiste bygget på nytt i mur, bestilte spesielle takkonstruksjoner og fikk en kjempefin kirke. Videre bygget vi om undertasjen i bolighuset til forsamlingslokale og overnatting for presten. Det aller meste ble gjort på dugnad av kyndige og ivrige folk i menigheten. Nå har vi en kjempefin kirke der med utskåret ikonostas fra Serbia med ikoner fra O Svele, og en hel vegg med fresker laget av den rumenske maleren Radu, vi har eget møte- og kaffirom, og vi kan ha kirkekaffe ute i hagen om sommeren, og vi leier ut hoveddelen av beboelseshuset, og det hjelper oss å finansiere lånet!

Noe lignende burde vi også kunne gjøre i Bergen. Vi har faktisk like mange medlemmer i Bergen som i

Rogaland. Jeg vil derfor oppfordre til å gi gaver til dette formålet, og slik kan vi kanskje få en egen liten kirke i Bergen raskere enn vi skulle tro.

F. Johannes

DEAR FRIENDS AND MEMBERS OF OUR COMMUNITY IN BERGEN OF STA. SUNNIVA OF SELJE

We have gone through great and bitter experiences in our parish and our community in Bergen. People who got help and confidence from us suddenly and without any understandable reason became our enemies and have stabbed us in our back. But we are glad to see that our members keep together and defend our parish. We should thank God for that! In about 25 years we have had this work in Bergen to the benefit of our members, and people have helped each other as good christians. And that has to continue! So we are not intended to give up. According to our statutes we are in our full right in our activities, what also our previous bishops have confirmed and blessed (especially archbishop Gabriel). So that has to continue like that.

But we are not to concentrate on those sorrowful experiences, instead we should show they who want to damage and destroy what we have built up together, that we are going to continue this our work to the glory of God. And show that it is our opponents who will lose out in the end.

Some years ago we started to collect money to build an orthodox church in Bergen. This we are going to activate again. On our bankaccount we actually have kr.211 000. Well, it is not very much in our days, but it's much more than nothing!

We shall be realistic! Let us take the example from Sandnes! There they had approximately the same amount of money. They got help from the bank, and bought a house with a garden and annexe right in the center of the town. The annexe was in bad condition, and we tore it down, and built a little church there instead. The groundfloor of the house was totally renewed and has now a big room for meetings and coffee, and there is also a room where the priest can sleep over. Then the main part of the house is given for rent. That

forts. neste side ►

gives us money to pay much of our expenses. In summertime we can have coffee after service in the garden.

So now we have our own orthodox church in Sandnes. It is beautiful with a carved iconostasis from Beograd, with icons painted by the Norwegian artist O. Svele, and we also have one wall with roumainian frecoes! Every week there is acathist on wednesday and typica on sunday and other feastdays, and once a month I come and celebrate the divine Liturgy (also the greek priest from Oslo comes and celebrate liturgy sometimes there).

All of this should also be possible in Bergen. We have as many members in Bergen as in Sandnes, and we have the same amount of money. So I call upon every one of you to offer your gift to our bankaccount nr 2050.26.40640. And also to look for buildings that would suit us. May be we will have a result before we think it's possible! And: Pray to God for it!

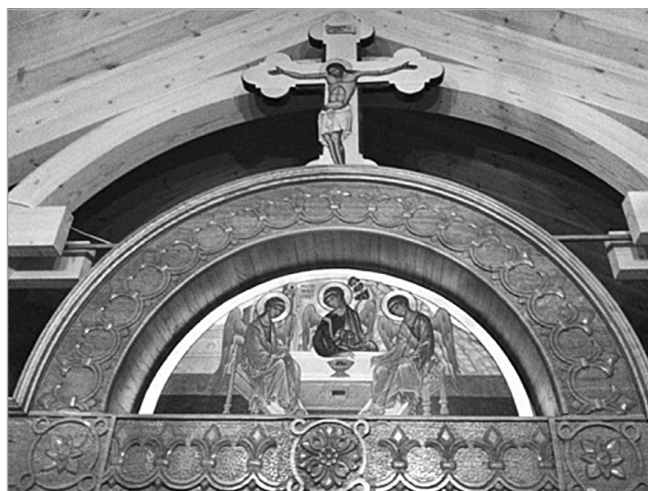
Fr. Johannes

ДОРОГИЕ ДРУЗИЯ И ЧЛЕНЫ НАШЕЙ ОБЩИНЫ В ЧЕСТЬ СВ. СУННИВЫ В БЕРГЕНЕ

Мы пережили потрясающие нападения на нашу Общину в Бергене. Люди которые получили от нас помощь и доверие, обратились против нас и пытались многообразно и совсем без причины повредить наш приход и меня лично. Но нас радует что наши члены стоят собрано вместе и защищает приход. За это благодарим Господа Бога и вас. Через 25 лет мы имели нашу деятельность в Бергене в пользу всем членам, и люди помогали друг друга как настоящие христиане. Так надо быть тоже теперь! И мы НЕ СДАЕМСЯ! По нашему уставу мы в полном праве, и имеем полномочие для нашей деятельности, и все наши бывшие епископы нас благословили! И так мы будем продолжать в будущем.

Не будем останавливаться на этих досадных испытаниях, но будем показать тем которые хотят разрушать и повредить то что мы вместе создали, что мы будем продолжать наш труд в славу Бога, и что именно те которые противостоят и противодействуют нас теряют.

Давно мы начали собирать деньги для собственного храма в Бергене. Это мы будем активировать опять!

И наш цель – собственный православный храм в Бергене. Наш конто для того имеет теперь 211.000 кр. Это не очень много, но гораздо больше чем ничего!

И нам надо быть реалистичны. Пуст наш пример будет приход Санднеса! Там мы тоже имели такую-же сумму. Банк нам дал остальное и мы купили старый дом с аннексом и сад в самом центре города. Мы снесли аннекс и построили маленькую церковь. 1. этаж дома реновировали под приходским залом и комната для ночлега священника. Сдаем главную часть дома. Таким образом финансируем главную часть наших расходов.

forts. neste side ►

BØNN FOR SYKE OG LIDENDE

Kanon i 3. tone til forbønnsgudstjeneste (moleben)

1. Ode:

Irmos: Havet ble delt med hjelp av korsets stav i fordums tid, og Israels folk gikk der som på en sti gjennom ørkenen. Derfor priser og lover vi vår underfulle Gud, Han som er forherliget.

Miskunnelige Herre: Hør Dine tjeneres bønner når vi ber til Deg!

Sorgens dag har innhentet oss, derfor kommer vi til Deg, o Kriste, vår Frelser, og faller ned i bønn om gode barmhjertighet: Lett du byrden for Din syke tjener og si som til hovedsmannen: Gå! Se din dreng er blitt frisk!

Miskunnelig Herre...

Hør våre bønner når vi sukker og roper til Deg, Guds Sønn, Forbarm Deg over oss! Løft ham opp fra sykeleiet bare med Ditt ord, liksom den lamme mannen: Ta din seng og gå! Og si: Dine synder er deg forlatt!

Теперь у нас в Санднесе свой храм с красивым иконостасом и даже фресками. Летом собираемся в саду после службы. Каждую неделю читают акафист в среду и изобразительных в воскресенье и праздники! Раз в месяце я совершаю литургию.

Тоже самое по моему можно и в Бергене. В Санднесе не больше членов чем в Бергене, и у них не было

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden

Vi tilber Deg i tro, o Kriste, her vi står for Ditt ikon og med tro kysser Ditt bilde og ber om god helse for den syke, idet Du gjør som med kvinnen med blodsott, for Du helbredet henne kun ved en berøring av Din kjortel.

Nå og alltid og i alltid og i all evighet. Amen!

Frue og Gudføderneske, alles visse hjelper, ikke forakt oss når vi anmoder deg å be til Ham, din gode Sønn og vår Gud, om helse for den syke, så han med oss kan lovprise deg.

3. Ode.

Irmos: Du bragte frem alt fra intet ved Ditt Skaperord og fullendet det ved Ånden, Høyeste Allmektige, styrke Du meg med Din kjærlighet.

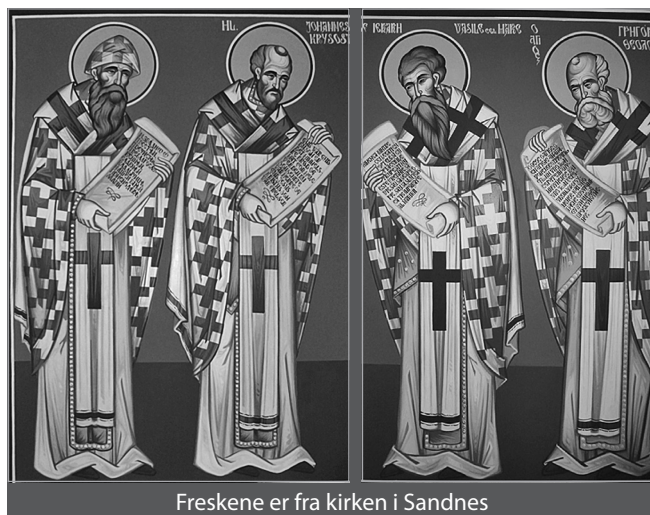
Miskunnelige Herre...

forts. neste side ►

больше денег чем на нашем конто теперь. По этому призываю всем пожертвовать на наш конто, и может быть удастся нам с Божией помощи обрести свой храм быстрее чем мы думаем. Бог дасть!

Конто 2050.26.40640

О. Иоанн

Freskene er fra kirken i Sandnes

De som er kastet til jorden av sykdommer tunge,
O Kriste, roper til Deg sammen med oss: Gi dem
legemlig helse, for liksom Hesechia gråter vi for Deg.

Miskunnelige Herre...

Se ned til oss, o Herre, i vår ydmykhet, og tenk
ikke på våre misgjerninger, men se heller på Dine
tjeneres tro, og helbred hans sykdom med Ditt
ord, liksom den spedalske, så han kan lovprise ditt
navn, Kriste, vår Gud.

Ære være...

Kirken Du helliget, o Kriste, så overgi den ikke til
forhånelse, men kom heller på usynlig vis og reis
opp den syke her vi ber til Deg, så ikke de vantro
skal si: Hvor er da deres Gud?!

Nå og...

Jeg syndige menneske ligger i gråt på mitt leie:
Tilgi meg, o Kriste, vår Gud, og reis meg opp fra
sykdommen, og tilgi alt jeg har syndet fra ung-
dommen av, ja skjenk meg overskudd på det ved
Gudfødernes bønner.

Nå og...

Vi løfter våre hender mot ditt rene bilde, o Gudfød-
erske, og roper: Hør dine tjeneres bønner, hjelp
den som ligger på sykeseng og la ham stå opp der-
fra og oppfylle de løfter han i sin sorg har utgydt.

Herre, forbarme Deg! (3 ganger)

Sedalen i 8. tone:

Jeg ligger på min syndeseng, såret av lidenskap, og
liksom Du oppreiste Peters svigermor og frelste den
lamme som ble båret på sengen, kom også nå, o
Barmhjertige, til den syke og ta bort vår ætts svak-
heter. Deg alene kjenner vi som langmodig og mis-
kunnelig, en barmhjertig lege for vår sjel og legeme, o
Kriste, vår Gud, Du som sender sykdom og som der-
etter helbreder dem, Du som tilgir den som angrer
sine synder, Du eneste barmhjertige og miskunnelige.

Ære være...

Jeg syndige menneske ligger i gråt på mitt leie:
Tilgi meg, o Kriste, vår Gud, og reis meg opp fra
sykdommen, for jeg har syndet fra ungdommen av,
ja tilgi meg ved Gudfødernes bønner.

Nå og...

Forbarme Deg og redd meg, reis meg opp fra sy-
keleiet, for jeg er utmattet og er grepet av håpløs-
heten, ja helbred alle mine tunge lidelser, allrene
Gudfødernes, for du er de kristnes hjelper.

4. Ode.

Irmos: Du har vist oss fast kjærlighet, o Herre, da
Du gav Din enbårne Sønn i døden for oss. Derfor
roper vi til Deg i takknemlighet: Ære være Din
makt, o Herre.

Miskunnelige Herre...

Når den stygge sykdommen tar alt håp og døden
nærmer seg, o Kriste, vend Du da livet tilbake og
gi trøst til dem som gråter, så vi alle kan lovprise
Dine hellige undere.

Miskunnelige Herre...

For Deg, o Skaper, angrer vi våre synder, for Du vil
ikke en synders død; men hjelp og gi liv tilbake til
den syke, så han kan stå opp og prise Deg.

Ære være...

Manasses tårer, ninevittens anger og Davids
bekjennelse tok Du imot, og kom snarlig til deres
frelse, men ta imot også våre bønner når vi nå ber
om god helse for den syke

Nå og alltid...

Gi oss din nåde, o Frue og Gudfødernes, for du
er vårt håp, be om helbredelse og god helse for
den syke, idet du løfter dine hender sammen med
Kristi Forløper.

5. Ode.

Irmos: På jorden viste Du Deg som er usynlig, og
forts. neste side ►

Du som er utilgjengelig levde med menneskene,
derfor, og for Deg synger vi vår morgenhymne.

Miskunnelige Herre...

Jairus' datter var allerede død, men som Gud gav
Du henne livet tilbake, led Du våre brødre og søstre
tilbake fra dødens port, for Du er alles vei til livet.

Miskunnelige Herre...

Du gjenopplivet enkens sønn, o Frelser, og for-
vandlet hennes sorg til glede, frels Du Dine tjenere
fra sykdom og forderv, ja, kom og til oss og vend
sorg og sykdom om til glede.

Ære være...

Febersykdommen helbredet Du for Peters sviger-
mor kun ved en berøring, reis også opp Din syke
tjener, så han liksom Jonas kan gå frem og tjene Deg.

Nå og alltid...

De som er nedtrykt, ydmyket og syndige har ikke fri-
modighet for Deg, Guds allrene Moder, så vi roper: Be
du din Sønn Kristus om legemlig helse for den syke.

6. Ode:

Irmos: Syndens dype avgrunn omgir meg og vil
sluke min sjel, men rekk Du ut Din høye arm,
o Hersker, og redd meg slik Du reddet Peter.

Miskunnelige Herre...

Du som har en avgrunn av barmhjertighet og
miskunn, Kriste, vår Gud, hør Du Dine tjeners
bønner, Du som lot Peter oppreise Tabita, reis nå
opp den syke og lytt til kirkens forbønner.

Miskunnelige Herre...

Du som er lege for vår sjel og vår kropp påtok Deg
all verdens sykdom, o Kriste, og som ved Paulus
helbredet Eneas, helbred da også den syke her ved
Dine apostlers forbønner.

Ære være...

O Kriste, snu gråt til glede for dem som sørger, ja
la dem motta Din miskunn og gave, la dem motta
Din barmhjertighet og få komme til Ditt hus med
de utlovede goder, idet de forherliger Deg i Den
Ene Guds Trefoldighet.

Nå og alltid...

Kom, o venner, la oss bøye oss i bønn for Guds
Moder, om helbredelse for dem som syke er. For
hun har makt til å helbrede sykdom, til like med
de uegennyttige leger, ved å salve med usynlig
åndelig olje.

Kondak i 3. tone:

Allslags synder har svekket min sjel, o Herre, uan-
stendige handlinger og svakheter, og jeg roper til
Deg, o Frelser: Reis meg opp ved Din guddommeli-
ge menneskekjærighet, slik Du også helbredet den
lamme for dum og reiste ham fra leiets, så vi kan rope
til Deg: Miskunnelige Kriste, gi meg helbredelse.

Ære være... nå og alltid...

Ikos:

O Jesus, vår Gud, likeverdig med den årsaksløse
Fader og Hans Hellige Ånd, Du som stod frem i
kjød og helbredet sykdommer og fjernet lidenska-
per, ga blinde synet og reiste opp lamme med Ditt
guddommelige ord idet Du befalte å ta sin seng og
gå den rette vei. Derfor roper vi alle med ham og
synger: O Kriste, gi meg helbredelse!

7. Ode:

Irmos: Persernes gamle avgudsbilde av gull ville
ikke ynglingene tilbe, men midt i ovnen stod de
tre og sang: Våre fedres Gud, velsignet være Du!

Miskunnelige Herre...

O Kristi høyhellige kors, livets ærerike tre, ved deg
ble døden dødet og de døde reist opp, og nå hel-
bredes syke og får liv, på samme vis som den døde
piken på Helenas tid.

Miskunnelige Herre...

forts. neste side ►

Jobs lange og smertefulle liv, da han satt blandt skarn og mark og skrapte sine byller, han helbredet du med Ditt ord, o Herre. Også nå ber Kirken Deg for dem som syke er: Du som er god helbred Du dem ved dine helliges bønner.

Ære være...

Alle vet vi at vi skal dø, men for Deg som har villet det slik, barmhjertige Gud, så ber vi Deg om god helse for den syke, om enn en kort tid, Du som gir trøst i sorgen og bytter døden ut med livet

Nå og...

Hjelp oss i vår ensomhet, o Gudføderneske, du som kjenner tid og time, år vi ber til din Sønn og vår Gud om hjelp til dem som lider av sykdom og gi heller god helse og tilgivelse for alle synder.

8. Ode

Irmos: I Babylon fikk ynglingene gjennomgå da de tilba den levende Gud og heller foraktet persernes støyende musikk, og midt i flammene stod de og sang: Velsign Herren, alle Herrens gjerninger!

Miskunnelige Herre...

Vis miskunn med Din lidende tjener, o Herre, og kom snarlig med helbredelse, o Kriste, vår Gud, ja overgi ham ikke til dødens dom, men la ham vende om i anger, for Du har selv sagt: Jeg ønsker ikke en synders død!

Miskunnelige Herre...

Barmhjertige Herre, redd oss med Dine herlige undere. Fordriv de onde ånder, ta bort våre svakheter, leg våre sår, helbred våre sykdommer, ja redd oss fra alt forderv og bedrag og bevare oss.

Ære være...

Du som truet vinden på sjøen, o Kriste, og vendte Dine disiplers frykt om til glede, fordriv også nå den alvorlige sykdom som plager Din tjener så alle kan glede seg og prise Deg evindeligg.

Nå og alltid...

Redd oss, o Gudføderneske, fra sorgene som rammer oss og sykdom som plager oss, fra gift og trolldom og demoniske fantasier og onde mennesker og for tidlig død, vi ber deg.

9. Ode

Irmos: På Sinai fjell skuet Moses Deg i busken, du som selv unnfanget Guddommens uslukkelige ild i ditt indre; og Daniel så deg som det utilhugne fjell, mens Esaias utropte deg som spiren på Davids stamme.

Miskunnelige Herre...

Kristus, Du barmhjertighetens kilde, vend ikke Ditt åsyn bort fra oss. Lett byrden for dem som plages av sykdom og reis dem opp slik Du oppreiste Abgar gjennom Taddeus, så vil de alltid ære Deg, til like med Faderen og Helligånden.

Miskunnelige Herre...

I trofasthet mot Evangeliets ord søker vi Ditt løfte, o Kriste: Be og dere skal få, som Du har sagt. Derfor står vi her i bønn for Deg. Oppreis fra sykeleiet han som er så tynget av lidelse, så vil han sammen med oss lovprise Deg.

Ære være...

Han som pines av sykdom og av indre, usynlige sår, roper sammen med oss til Deg, o Kriste, ikke for vår skyld, for vi er fulle av synd, men ved Din Moders og Din Forløpers bønner helbred Du den syke, så vil vi alle lovprise Deg.

Nå og alltid...

Vi påkaller deg, allrene Guds Moder, sammen med alle de hellige, med englene og erkeenglene, med profetene og patriarkene og apostlene, de fromme og de rettferdige, om at de alle ber med oss til Kristus, vår Gud, om helbredelse for den syke, så vi kan bryte ut i lovpris for Deg.

NÆRVÆRETS FORRANG

Vend om for himmelens rike er kommet nær!
Slik åpner Jesus sin meddelelse av det gode budskap
Men hva innebærer det om vi gir forrang til dette
og rangerer andre ting i forhold til det?

Hva betyr det at himmelens rike er kommet nær?
Ingen vil kunne si se her er det eller der er det
Om vi sa det ville vi verdsliggjøre og timeliggjøre det
i verden og av verden

Følger det at himmelens rike er i det hinsidige
eller i livet etter dette
utenfor verden og tiden?
Hvordan kunne det da ha kommet nær?

Hvordan får vi tilgang til himmelens rike?
Vi må vende om fra det ytre til det indre
for Guds rike er inne i oss
Men står dette i motsetning til det ytre?

Jesus som den inkarnerte Guds Sønn sier
Jeg er veien sannheten og livet
Han sier at når to eller flere er samlet i hans navn
er han midt iblant dem

Ingen kan si at Jesus er Herre uten i Helligånden
Helligånden formidler Faderens og Sønnens nærvær
Gir vi forrang til dette blir vi åndsnærværende
både når vi ber alene i det skjulte og i fellesskap

Kan det levende nærvær meddeles direkte?
Ville ikke det være som å løpe ut på torgene
og brøle stillhetens evangelium?
Hvordan kan vi da leve som vi lærer?

Vi sondrer mellom det som kan og det som ikke kan
avgrenses
men da avgrenser vi det som ikke kan avgrenses
og slik motsier vi oss selv
Dette bringer oss kanskje til taushet og stillhet?

Men kanskje nærværet kan meddeles indirekte
gjennom blikket?
Øyet er kroppens lampe

om det er udelt nærværende i Guds nærvær
er kroppen full av lys

Den som mottar og deltar i Guds uskapte lys og
uselviske kjærlighet
blir som født på ny
Ingen kommer inn i himmelens rike
om de ikke blir som barn igjen

Vinden blåser dit den vil
du hører den suser
men vet ikke hvor den kommer fra
slik er det med enhver som blir født av Ånden

Ingen annen er steget opp til himmelen
enn han som er steget ned fra himmelen
Menneskesønnen som er i himlene er den som sier
Jeg er før Abraham var

For hvis dere ikke tror at Jeg er
blokkerer dere mottageligheten
for det levende nærvær og lever
åndsfraværende som levende døde

Den som tror på ham
fra hans indre skal det renne elver av levende vann
han blir født på ny av vann og Ånd
og tilber i ånd og sannhet

Han skal vokse
jeg skal avta
Jeg er korsfestet med Kristus
jeg lever ikke selv men Kristus lever i meg

Vær stille og vit at jeg er Gud
«Jeg er» – Faderens navn
«Jeg er er frelsen» – Sønnens navn

Nærværets forrang i verden men ikke av verden?

Diktet er skrevet av Jon Wetlesen

MUNKEN FOTIOS (OLE FREDRIK STJERNFELT) ER DØD.

Ham havde vi nært forhold til helt fra den gang Guds Moders Beskyttelses Menighed i København var en Kirkeforening under Hl. Nikolai menighed og f. Johannes var forstander. Vi beklager hans bortgang og ber om Evig Minne hos Gud.

*Nedenfor bringer vi nekrologen skrevet
av f. Poul Sebbelov i København:*

MUNK FOTIUS /
OLE FREDRIK STJERNFELT ER DØD

Den danske, ortodokse munk Fotius, af nogle bedre kendt under sit borgerlige navn Ole Frederik Stjernfelt, døde i tirsdags den 10. juli på Parakletens Kloster i Grækenland. Han blev 79 år.

Munk Fotius fremstod gennem hele sit voksne liv som et helt usædvanligt menneske og en ganske enestående personlighed i dansk kirkeliv; og på trods af, at han de seneste 35 år har opholdt sig langt fra Danmark, har han haft stor betydning for kristne miljøer her i landet.

Ole Frederik Stjernfelt blev født den 24. juli 1938 i Viborg. Han var en efternøler og allerede som barn noget af en enspænder. Han udtrykker det selv sådan her: «Jeg virkede gammelklog fra tidlig Alder». Og dertil: «Jeg var sær og vilde ikke Mangt og Meget».

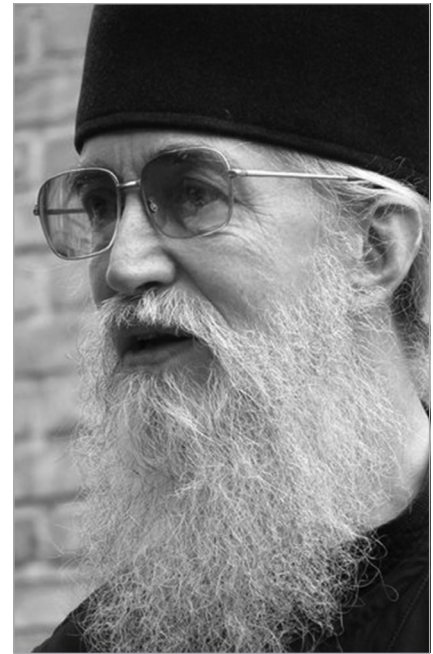
Stjernfelts barndomshjem var ikke påfaldende kristent. Selv beskriver han det som «afsvækket gammel Kirkelighed», hvor «Kirkegang var sjælden, men ikke utænkelig». Imidlertid blev kristentroen alvor for unge Ole Frederik, da han var 16 år gammel. Atter en gang med hans egne ord: «Det betød et mægtigt Forår for mig».

Herefter var det naturlige valg af studium teologien. Studenten blev i Aarhus hurtigt del af den såkaldt højkirkelige bevægelse og knyttet til grupperingen Theologisk Oratorium. Han fordybede sig i tidebønner, og han knyttede sig til nogle af professorerne på det teologiske fakultet, ikke mindst Regin Prenter.

I året 1964 blev den økumeniske Faith-and-Order kommissions møde afholdt i Aarhus. Student Stjernfelt medvirkede som assistent, og her stiftede han bekendtskab med repræsentanter for Den Ortodokse Kirke, ikke mindst den græske Metropolit Emilianos, hvilket mange år senere skulle vise sig at få afgørende betydning.

Ole Frederik Stjernfelt blev teologisk kandidat i maj 1966 og gennemførte Pastorseminariet samme efterår. I 1967 blev han ordineret i Viborg Domkirke af Biskop Christian Baun, den eneste danske biskop, som fortsat afviste at ordinere kvinder til præstelig tjeneste. Efter ordination blev Stjernfelt tilsat som præst i folkekirken, nærmere bestemt Taarnby Sogn på Amager.

Stjernfelt varetog præstetjenesten på Amager gennem 17 år. Gennem alle årene var hans bestræbelse at medvirke til at «genoplive Apostlenes Tro og Tilbedelse», som det hed i et brev

til Metropolit Emilianos i 1981. Metropolit Emilianos havde siden 1964 været Stjernfelts rådgiver og kontakt til den ortodokse verden. I samme brev hed det, at denne bestræbelse «forekommer mig ikke at have Udsigt til at lykkes, for der mangler Godkendelse og Forståelse, både fra mine kirkelige Foresatte og fra Folket».

Frustrationen og skuffelsen over udviklingen i folkekirken tog til de følgende år; og efter 3 måneders ophold i Grækenland i sommeren 1984, på anbefaling af Metropolit Emilianos, skrev Stjernfelt til Københavns daværende biskop, Ole Bertelsen: «Efter elleve Ugers Ophold i Parakletens Kloster i Oropos på Attika står det klart, at jeg vil søge mig frigjort fra mit Embede i Taarnby for at rejse til Klosteret og dér indgå i Den Ortodokse Kirke».

Resten er historie: Den 29. december 1985 blev Ole Frederik Stjernfelt modtaget ved dåb i Den Ortodokse Kirke og modtog navnet Fotius. De følgende to år havde han fortsat gæ-

forts. neste side ►

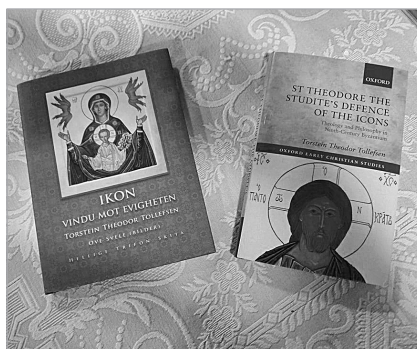
FRA MENIGHETENS LIV

PROF. DR. PHIL. TORSTEIN THEODOR TOLLEFSEN, sekretær i menighetsrådet, har utkommet med to nye bøker i den seneste tid! Begge to er om ikoner.

Den første er på engelsk, og av akademisk/ forskningsmessig karakter:

ST. Theodore Studites' Defence of the Icons.

Theology and Philosophy in the Ninth-Century Byzantium

193 sider innb. i serien:
Oxford Early Christian Studies
ISBN 978-0-19-881677-5

Den andre er på norsk, og er av mer allmentilgjengelig karakter:

IKON – Vindu mot evigheten.

Dette er en fremstilling av ikonkunsten i relasjon til ortodoks kristendom og spiritualitet. Den er laget i samarbeid med Ove Svele, og er samtidig en presentasjon av ikonarbeidene til Svele, den første norske ikonmaleren. 147 sider innb. med mange illustrasjoner, utgitt på Hellige Trifon Skita. ■

SOM FAST PROGRAMPOST FOR OSS, hadde vi Parastos på gravene på Helgøya søndag 1. juli i samarbeid med presten Ørn B Jonsson (fra Island) og Helgøya menighet. Det var en veldig fin dag og arrangementet ble preget av det.

◆ ◆ ◆

OGSÅ I ÅR HADDE VI PILEGRIMSTUR og program på Selja 7.–8. juli. Pga at Den norske kirke feiret 950 års jubileum for opprettelsen av det første bispedømme i Norge (nettopp på Selja), ble vårt program

også preget av dette. Men vi hadde de faste punktene på programmet: Moleben til ære for hl. Sunniva i kirken i Selje sentrum på kvelden 7. juli, deretter Liturgi samme sted sentrum tidlig 8. juli (den ble for-
forts. neste side ►

► «Munken Fotius...» *forts. fra side 13.* stestatus, men den 2. februar 1988 blev han tonsureret som munk i Parakletens Kloster, hvor han siden har boet, kun afbrudt af kortere besøg i Danmark, hvor han dels gennem alle årene bevarede kontakten til sin tidligere menighed og til sine mange, gamle venner i de (høj-)kirkelige miljøer, dels og ikke mindst støttede og var til stor hjælp for det ortodokse miljø, særligt ved etableringen af Den Ortodokse Kirke i Danmark – Gudsmoders Beskyttelses Menighed, først i Lyngby, nu på Østerbro i København.

Munk Fotius har gennem alle årene arbejdet med oversættelser af Den Ortodokse Kirkes tekster til dansk. Og han har skrevet en lang række små og større teologiske traktater, hvori han udfolder forskellige

aspekter af den ortodokse tro og teologi. I 2013 udkom, hvad han selv betragtede som sit livsværk: En dansk oversættelse af det græske Synaxarion, et «helgen-leksikon» med levnedsbeskrivelser af de hellige, som vi mindes hver dag i kirkeåret. En skat for den danske kristenhed!

Gennem de næsten 35 år, hvor Munk Fotius var borte fra Danmark, opretholdt han en omfattende brev-korrespondance med et stort antal mennesker. Han nummererede omhyggeligt sine breve; det sidste, jeg selv modtog, var nummer 20.657! Hans breve var altid håndskrevne, ligesom i øvrigt de nævnte traktater (som så kunne kopieres), med sirlig skrift og med stædig bevarelse af den stavemåde, som var gældende før 1948, hvor ét markant træk er at skrive alle navneord med stort

begyndelsesbogstav. Man var ingen modernist, heller ikke i sprogbrugen.

Munk Fotius blev begravet dagen efter sin hensoven, i onsdags den 11. juli kl. 8.00 i Parakletens Kloster. På samme tidspunkt blev der læst Parastos (bøn for hensovne) for ham i Danmark i Gudsmoders Beskyttelses Menighed. Et antal præster og andre gamle venner rundt i Danmark havde givet udtryk for, at de ville deltage i bønner på samme tidspunkt fra dér, hvor de hver især befandt sig rundt i landet, sådan at Munk Fotius / Ole Frederik Stjernfelt blev ledsaget af bønner, ikke alene fra sine klosterbrødre i Grækenland, men også fra venner i Danmark, ledsaget på sin vej fra denne verden til den næste.

Må Gud tage imod Munk Fotius
i Sit Rige!

DÅP:	DÅP:	DÅP:	DÅP:
Sofia Piatrova-Sivuda, datter av Ryhor Sivuda og Vera Piatrova Oslo 17. juni	Alexander Kirejevs, sønn av Igors Kirejevs og Natalia Lutsyk Oslo 15. juli	Mikael Mekonnen, sønn av Kishega Mekonnen og Sara Tesfai Oslo 5. aug. Peter Syvertsen, sønn av Simen og Susanne B Syvertsen Oslo 5. aug.	Milan Alem, sønn av Sami Alem og Camilla Hovland-Bjørnsen Oslo 18. aug.

GAVER INNKOMMET TIL KIRKEN

Givere til Hl. Nikolai menighet får skattefradrag for gaver til menighetens konto. Ønsker du skattefradrag på dine gaver må navn, adresse og personnummer oppgis. Man får skattefradrag på gaver fra 500 kr. til 40 000 kr. i løpet av et året.

GAVER INNKOMMET PÅ MENIGHETENS

KONTO 2050 03 19357

Vi fortsetter innsamlingen til kirkebygget i Oslo slik vi tidligere har informert om (jfr. menighets blad nr.2 2014, s.13) ifølge vedtak på Medlemsmøtet, og vi ber om forsterket innsats og generøsitet for å fullføre kirkebyggsprosjektet vårt. Mange har fast utbetaling fra konto, og flere nye gavegivere oppfordres til å komme på «banen» slik at vi kan realisere vår plan. Mange takk til alle dere som har sendt gaver på menighetens konto!

GAVER TIL KIRKEBYGG:

R. Nikolovska 1000 S. Jankovska 700 Z. Ranisavljevic 1000 K. Holmsen 500 L. Lepp 2500 I.-J. K. Enger 2000
H. Olsen 300 S. Jerotic 2400 Th. Såheim 3000 L. Hovstø 900 V. Piatrova 1000 S. Syvertsen 9300
Kvalheim 1050 R. Kornev 1000 J. Chaffin 2200 J. Antic 300 R. Worley 12.000 L. Polykarpova 3500
H. O. Wingerei 1000 D. Ristevska 1000 J. Wetlesen 2000 Z. Radevska 1000 L. Kalandadze 500
Å. Hessø 1000 Hylland munkelyd 300 B. Antic 700 T. Struksnes 1000 E. Struksnes 1000 A. Z. Morch 1500
Th. Stange 800 C. Karlsen 500 M. G. Selassie 2000 J. Khoury 2000 T. L. Roksand 600

B. Korshavn har gitt kjøleskap og møbler til underetasjen for 21.477.

GAVER TIL FRESKER:

E. Stojanova 10.000 M. Yanchuk 1000 T. Magnussen 10.000 D. Markeng 3000 O. Svele 2500 A. Colban 2000
L. S. Germination 2000 T. Svele 2500 P. Svele 10.000 Th. Såheim 4000 B. Korshavn 10.000

– HJERTELEG TAKK FOR ALLE BIDRAG !

► forts. fra side 14.

rettet av f. Mamuka fra Tbilisi, som kom med 7 deltakere fra Georgia!), så reiste vi til Selja-øya, hvor vi var med på den felleskirkelige gudstjenesten. Til slutt gikk de av våre deltakere som ville det, opp i den hellige hulen. Denne feiringen ble ekstra festlig ved at dronning Son-

ja ankom i kongeskipet «Norge» og tok del i feiringen.

♦ ♦ ♦

PÅ KLOSTERET I HURDAL er arbeidene med å bygge et lite kirkemuseum kommet langt. Vi har hatt hjelp fra flere personer (Fredrik R fra Danmark, Dag Markeng, Ørn

B Johnsson fra Island, Sretan og Jovica og Novica Aksic fra Serbia, for ikke å glemme Kirsten og Svein Sandvold som har tegnet bygningen og ledet arbeidene) – på samme tid har det blitt bygget en utvidelse av kirken, et sidekapell hvor hl. Trifons kenotaf skal stå. ■

returadresse:

HELLIGE NIKOLAI KIRKE
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

PREKEN PÅ KORSOPPHØYELSEN

* * *

Så høyt elsket Gud verden, at Han gav sin enbårne Sønn, for at hver den som tror på Ham skal ha evig liv.

Det er mange som først tenker på Gud som dømmer og straffer, det er noe som ligger dypt i den norske og vestlige kulturen og tenkemåten, Gud som følger med i alt vi gjør og tenker, og mange føler seg nærmest overvåket og at alle ting blir registrert og talt opp. Men det er jo ikke slik vi kan lese om Gud i Den hellige skrift, ikke heller er det slik de hellige kirkefedrene taler om Ham, ikke heller slik det blir fremstilt i våre gudstjenester.

I ordene fra evangeliet i dag får vi høre det motsatte, at Guds forhold til oss er kjærlighet, dette avsnittet kalles da også for «det lille evangeliet», selve kjernen og sammenfatningen av det gode budskapet. Gud er jo ikke ute etter å straffe oss for våre stadige svik og frafall, fall og synder, Hans store ønske og anstrengelse går ut på å redde oss, frelse oss fra fortapelsen i det onde.

Om vi leser i Den hellige skrift med det i bakhodet, vil vi se at

det er det som går som en rød tråd gjennom Bibelen. At vi kan lære om Gud der, er uttrykk for Hans kjærlighet til oss, til hele sitt skaperverk. Men det er på mange nivåer, ikke bare følsomme berøringer i menneskehjertet. Det går fra makrokosmos til mikrokosmos. Det berører alt fra universets orden til menneskets hjerte.

Korset, det hellige korset, er det fremste uttrykk for Guds kjærlighet til oss. Derfor er det også det som er det fremste kjennetegnet på oss som kristne: Det forteller oss om Gud og det forkynner utad om hvem vi tilhører.

Korset – dette romerske torturedskapet som ble brukt som

straff for de verste forbryterne, det ble også vår Herre og Gud og Frelser Jesu Kristi straff- Straff for hva? Ikke fordi Han hadde gjort noe galt, men nettopp fordi Han var uten synd og skyld, kunne Han ta på seg vår synd og skyld! Det er det store i dette! Korset er dermed tegnet på nettopp Guds kjærlighet til oss og sin verden. Det som rettelig skulle vært menneskenes straff, det tar Gud selv på seg. I stedet for å straffe oss, lider Gud selv for å befri oss fra lidelsen.

Slik ser vi at Gud ikke er den som kommer for å straffe og fordømme. Han kommer med en Faders kjærlighet. For større kjærlighet enn det å gi sitt liv for dem som slett ikke fortjener det, større kjærlighet enn å gi sitt liv for andre, det finnes ikke. De som er foreldre vet også at å miste sitt barn, det er å miste seg selv. Og i Den Hellige Treenighetens mysterium er alt ett og forenet, derfor sier vi at i Jesus Kristus gav Gud sitt liv for verdens frelse. Gjennom fellesskapet i dåpen og nattverden er vi ett med Ham og blir barn av Gud Fader, og vi lever ved Hans kjærlighet – den kjærlighet som går like til døden, til døden på korset. ■